

**JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
BUNGE LA TANZANIA**

MKUTANO WA KUMI NA NANE

**YATOKANAYO NA KIKAO CHA SITA
(DAILY SUMMARY RECORD OF PROCEEDINGS)**

2 FEBRUARI, 2015

MKUTANO WA KUMI NA NANE
YATOKANAYO NA KIKAO CHA SITA
(SUMMARY RECORD OF PROCEEDINGS - SIXTH SITTING)
TAREHE 2 FEBRUARI, 2015

I. DUA:

Dua ilisomwa saa 3.00 asubuhi na Mhe. Spika Anne S. Makinda (Mb) na Kikao kiliendelea.

MAKATIBU MEZANI:

1. Ndg. Charles Mloka
2. Ndg. Lawrence Makigi
3. Ndg. Neema Msangi

II. HATI ZA KUWASILISHA MEZANI:

Kaimu Mwenyekiti, Mhe. Jasson S. Rweikiza (Mb) aliwasilisha mezani Taarifa ya Mwaka ya Shughuli za Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Katiba, Sheria na Utawala katika Kipindi cha Januari, 2014 hadi Januari, 2015.

Kaimu Mwenyekiti, Mhe. Eugen E. Mwaiposa (Mb) aliwasilisha mezani Taarifa ya Mwaka ya Shughuli za Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Tawala za Mikoa na Serikali za Mitaa katika Kipindi cha Januari, 2014 hadi Januari, 2015.

Makamu Mwenyekiti Mhe. Diana Mkumbo Chilolo (Mb) aliwasilisha mezani Taarifa ya Mwaka ya Shughuli za Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Masuala ya Ukimwi katika Kipindi cha Januari, 2014 hadi Januari, 2015.

III. MASWALI:

Maswali yafutayo yaliulizwa na kujibiwa:

1. OFISI YA WAZIRI MKUU

SWALI: Na. 53: Mhe. Hezekia N. Chibulunje (Mb)

Nyongeza:

- (i) Mhe. Hezekia N. Chibulunje, (Mb)
- (ii) Mhe. Omary Ahmad Badwel, (Mb)

(iii) Mhe. Mustapha Boay Akunaay, (Mb)

SWALI: NA. 54: Mhe. Faida Mohamed Bakary, (Mb)

Nyongeza: (i) Mhe. Faida Mohamed Bakary, (Mb)
(ii) Mhe. Maryam Salum Msabaha, (Mb)

SWALI: NA. 55: Mhe. Pauline Philipo Gekul, (Mb)

Nyongeza: (i) Mhe. Pauline Philipo Gekul, (Mb)
(ii) Mhe. Jitu Vrajlal Soni, (Mb)

2. WIZARA YA KAZI NA AJIRA:

SWALI NA: 56: Mhe. Prof. Kulikoyela Kanalwanda Kahigi, (Mb)

Nyongeza: (i) Mhe. Prof. Kulikoyela Kanalwanda Kahigi, (Mb)
(ii) Mhe. Seleman Said Jafo, (Mb)

3. WIZARA YA KATIBA NA SHERIA:

SWALI: NA. 57: Mhe. Amina Mohamed Mwidau (Mb)

Nyongeza: (i) Mhe. Amina Mohamed Mwidau, (Mb)
(ii) Mhe. Sabreena Hamza Sungura, (Mb)

SWALI: NA: 58: Mhe. Diana Mkumbo Chilolo, (Mb)

Nyongeza: (i) Mhe. Diana Mkumbo Chilolo, (Mb)
(ii) Mhe. Dkt. Faustine E. Ndugulile, (Mb)

4. WIZARA YA MAJI:

SWALI: NA: 59: Mhe. Ezekiel Mogolyo Maige, (Mb)

Nyongeza: (i) Mhe. Ezekiel Mogolyo Maige, (Mb)
(ii) Mhe. Ezekia Dibogo Wenje (Mb)
(iii) Mhe. Gosbert Begumisa Blandes (Mb)

SWALI: NA: 60: Mhe. Betty Eliezer Machangu, (Mb)

Nyongeza: (i) Mhe. Betty Eliezer Machangu, (Mb)
(ii) Mhe. Dkt. Augustino Lyatonga Mrema, (Mb)
(ii) Mhe. Goodluck J. Ole- Medeye, (Mb)

5. WIZARA YA MAWASILIANO, SAYANSI NA TEKNOLOJIA:

SWALI: NA: 61: Mhe. David Ernest Silinde, (Mb)

Nyongeza: (i) Mhe. David Ernest Silinde, (Mb)
(ii) Mhe. Dunstan Luka Kitandula, (Mb)

SWALI: NA: 62: Mhe. Dkt. Antony Gervase Mbassa, (Mb)

Nyongeza: (i) Mhe. Dkt. Antony Gervase Mbassa, (Mb)
(ii) Mhe. Meshack J. Opulukwa, (Mb)

6. WIZARA YA NISHATI NA MADINI:

SWALI: NA: 63: Mhe. Omary Ahmad Badwel (Mb)

Nyongeza: (i) Mhe. Hussein Nassor Amar, (Mb)
(ii) Mhe. Omar Ahmad Badwel, (Mb)

SWALI: NA: 64: Mhe. Mhonga Saidi Ruhwanywa, (Mb)

Nyongeza: (i) Mhe. Monga Saidi Ruhwanywa, (Mb)

7. WIZARA YA UJENZI:

SWALI: NA: 65: Mhe. Silvestry Francis Koka,(Mb)

Nyongeza: (i) Mhe. Selvestry Francis Koka, (Mb)

8. WIZARA YA ELIMU NA MAFUNZO YA UFUNDI:

SWALI: NA. 66: Mhe. Gosbert B. Blandes, (Mb)

Nyongeza: (i) Mhe. Gosbert B. Blandes (Mb)

9. WIZARA YA MAMBO YA NJE NA USHIRIKIANO WA KIMATAIFA:

SWALI: NA: 67: Mhe. Jaku Hashim Ayoub, (Mb)

Nyongeza: (i) Mhe. Jaku Hashim Ayoub, (Mb)

IV. MATANGAZO:

- (a) Wageni mbalimbali waliokuwa kwenye gallery walitambulishwa.
- (b) KAZI:
 - Mwenyekiti wa Kamati ya Ukimwi aliwatangazia Wajumbe wake wakutane saa 7.00 mchana katika ukumbi wa Pius Msekwa.
 - Mwenyekiti wa Kamati ya Nishati na Madini aliwatangazia Wajumbe wake wakutane saa 7.00 mchana katika ukumbi na 121.
 - Kamati ya Uchumi, Viwanda na Biashara, Mwenyekiti wake aliwaomba Wajumbe wakutane saa 7.00 katika ukumbi wa Pius Msekwa.
 - Mwenyekiti wa Chama cha *TASAF* Mhe. Hilda Ngoye (Mb) aliwatangazia Wajumbe wake kushiriki chakula leo usiku saa 2.00 *New Dodoma Hotel*.

V. HOJA ZA KAMATI

Baada ya matangazo Kamati zifuatazo ziliwasilisha Taarifa na kutoa Hoja:-

- Mwenyekiti wa Kamati ya Ardhi, Maliasili na Mazingira. Mhe. James Daudi Lembeli (Mb), aliwasilisha Taarifa ya Kamati yake pamoja na mapendekezo na maoni yaliyomo katika taarifa hiyo.

- Makamu Mwenyekiti wa Kamati ya Kilimo, Mifugo na Maji Mhe. Juma Saidi Nkumba (Mb) aliwasilisha Taarifa ya Kamati yake pamoja na mapendekezo na maoni yaliyomo katika taarifa hiyo.

Kisha Wabunge wafuatao walipata nafasi ya kuchangia:-

- i. Mhe. Abdulkarim Esmail Shah (Mb)
- ii. Mhe. Alphaxard Kangi Ndege Lugola (Mb)
- iii. Mhe. Ignas Aloyce Malocha (Mb)
- iv. Mhe. Kabwe Zuberi Zitto (Mb)
- v. Mhe. Dkt. Haji H. Mponda (Mb)
- vi. Mhe. Goodluck J. Ole-Medeye (Mb)
- vii. Mhe. Lolesia Jeremiah Bukwimba (Mb)

VI. KUSITISHA SHUGHULI ZA BUNGE:

Saa 7.00 mchana Bunge lilisitishwa mpaka saa 11,00jioni.

VII. BUNGE KURUDIA:

Saa 11.00 jioni Bunge lilirudia na Waheshimiwa Wabunge wafuatao waliendelea kuchangia Kamati ya Ardhi, Maliasili na Mazingira pamoja na Taarifa ya Kamati ya Kilimo, Mifugo na Maji kama ifuatavyo:-

- viii. Mhe. Saleh Ahmed Pamba, (Mb)
- ix. Mhe. Yussuf Salim Hussein, (Mb)
- x. Mhe. Dkt. Dalaly P. Kafumu, (Mb)
- xi. Mhe. Felix F. Mkosamali, (Mb)
- xii. Mhe. Grace S. Kiwelu, (Mb)
- xiii. Mhe. Prof. Homeli Mwakyusa, (Mb)
- xiv. Mhe. Pauline P. Gekul, (Mb)
- xv. Mhe. Zabein Muhaji Mhita, (Mb)

- xvi. Mhe. William Vangimembe Lukuvi (Mb), Waziri wa Ardhi, Nyumba na Maendeleo ya Makazi.
- xvii. Mhe. Lazaro Nyalandu (Mb) – Waziri wa Maliasili na Utalii
- xviii. Mhe. Kaika Saning’o Telele, (Mb) – Naibu Waziri wa Maendeleo ya Mifugo na Uvuvi.
- xix. Mhe. Stephen Masatu Wasira, (Mb) -Waziri wa Kilimo, Chakula na Ushirika.
- xx. Mhe. Prof. Jumanne Abdalla Maghembe, (Mb) – Waziri wa Maji
- xxi. Mhe. Dkt. Binilith Satano Mahenge (Mb) – Waziri wa Nchi, Ofisi ya Makamu wa Rais (Mazingira)
- xxii. Mhe. Prof. Peter Msolla (Mb) Mwenyekiti wa Kamati ya Kilimo, Mifugo na Maji.
- xxiii. Mhe. Dkt. Mary Machuche Mwanjelwa (Mb) – Kaimu Mwenyekiti wa Kamati ya Ardhi, Maliasili na Mazingira.

Bunge lilipitia maoni na mapendekezo ya Kamati na waliochangia mapendekezo hayo ni wafuatao:-

- i. Mhe. Jittu V. Sonni, (Mb)
- ii. Mhe. Jenista Joakim Mhagama, (Mb) Waziri wa Nchi, Ofisi ya Waziri Mkuu (Sera, Uratibu na Bunge).
- iii. Mhe. Pauline Philipo Gekul, (Mb)
- iv. Mhe. Kabwe Zuberi Zitto, (Mb)
- v. Mhe. Lazaro Samuel Nyalandu, (Mb) – Waziri wa Maliasili na Mazingira
- vi. Mhe. Alphaxard Kangi Ndege Lugola, (Mb)
- vii. Mhe. Ali Keissy Mohamed, (Mb)
- viii. Mhe. Saada Salum Mkuya, (Mb) – Waziri wa Fedha
- ix. Mhe. Lekule Laizer (Mb)
- x. Mhe. John John Mnyika, (Mb)

Baadhi ya mapendekezo yalirudishwa kwenye Kamati.

VIII. MWONGOZO:

Mhe. John Mnyika aliomba muongozo kuhusu tatizo la Maji Jijini Dar es Salaam.

IX. KUAHIRISHA BUNGE:

Saa 2.00 usiku Bunge liliahirishwa mpaka siku ya Jumanne tarehe 3/2/2015 saa 3.00 asubuhi.

**DODOMA
2 FEBUARI, 2015**

**DKT. T.D. KASHILILAH
KATIBU WA BUNGE**